

PODSUMOWANIE

Aktualizacja Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Wrocławia

URZĄD MIEJSKI WROCŁAWIA

Lipiec 2018

Publikacja
dofinansowana ze środków
Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej
we Wrocławiu

Spis treści

1.	Wstęp, podstawy formalne opracowania	3
1.1.	Umowa.....	3
1.2.	Przedmiot opracowania.....	3
2.	Cel, zakres i ogólna charakterystyka.....	3
3.	Uzyskanie wymaganych opinii	5
4.	Ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko	5
5.	Zapewnienie społecznych konsultacji projektu Programu.....	5
6.	Udział społeczeństwa w strategicznej ocenie projektu Programu	7
7.	Wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko.	7
8.	Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień Programu	7
9.	Podsumowanie i wnioski końcowe	8

Załączniki:

1. Tabelaryczne zestawienie wniosków złożonych w formie pisemnej w pierwszej turze konsultacji społecznych.
2. Tabelaryczne zestawienie wniosków złożonych w formie pisemnej w drugiej turze konsultacji społecznych.
3. Tabelaryczne zestawienie wniosków złożonych w formie pisemnej w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko

1. Wstęp, podstawy formalne opracowania

1.1. Umowa

Opracowanie zostało wykonane w oparciu o umowę nr WSR-E/2/2016 z dnia 26 października 2016 r. zawartą pomiędzy Gminą Wrocław, a konsorcjum firm w składzie:

- Lider Konsorcjum Lemitor Ochrona Środowiska Sp. z o.o. sp. k.,
ul. Długosza 40, 51 – 162 Wrocław
- Członek konsorcjum Akustix Sp. z o.o.
ul. Wiosny Ludów 54, 62-081 Przeźmierowo

Podsumowanie zgodnie z art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, zwane dalej **Podsumowaniem**, opracowane zostało w ramach Etapu IV prac wyszczególnionych w powyższej umowie. Zgodnie z umową, Podsumowanie powinno zostać opracowane wraz z:

- Aktualizacją Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Wrocławia,
- Prognozą oddziaływania na środowisko Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Wrocławia,
- Raportem z konsultacji społecznych,
- Uzasadnieniem sporządzonym na podstawie art. 42 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,
- Streszczeniem w języku niespecjalistycznym
- Arkuszami sprawozdawczymi, opracowanymi według formatów określonych przez Europejską Agencję Środowiska.

1.2. Przedmiot opracowania

Przedmiotem zamówienia jest aktualizacja Programu ochrony środowiska przed hałasem dla Wrocławia wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, zwanego dalej **Programem**, w którego skład wchodzi niniejsze Podsumowanie. Obowiązek realizacji map akustycznych, a następnie - na ich podstawie - opracowania programów ochrony środowiska przed hałasem wynika bezpośrednio z uregulowań Dyrektywy 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego oraz Rady z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku. Główne założenie „Nowej polityki hałasowej UE” stanowi, że „żaden mieszkaniec UE nie powinien być narażony na hałas o poziomie zagrażającym zdrowiu lub jakości życia”. Regulacje wynikające z ww. Dyrektywy zostały przetransponowane do polskiego ustawodawstwa (ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska, Dz. U. z 2017 r. poz. 519 z późniejszymi zmianami, zwana dalej POŚ). Ustawa nakłada obowiązek, tworzenia programów ochrony środowiska przed hałasem dla aglomeracji liczących powyżej 100 tysięcy mieszkańców. Program poprzedzony został realizacją mapy akustycznej, której zakres jest zgodny z wymaganiami ww. Dyrektywy.

2. Cel, zakres i ogólna charakterystyka

Obowiązek opracowania programów ochrony środowiska przed hałasem w następstwie zrealizowanych wcześniej map akustycznych wynika bezpośrednio z art. 119 ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 519 z późniejszymi zmianami) oraz uregulowań Dyrektywy 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 czerwca 2002 r. odnoszącej się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku (Dz. U. UE. L. 189.12 z dnia 18 lipca 2002 r.).

W przypadku Wrocławia organem odpowiedzialnym za realizację Programu jest Prezydent Wrocławia.

Zgodnie z art. 119 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. głównym celem Programu jest dostosowanie poziomu hałasu do dopuszczalnego dla terenów, na których poziom hałasu przekracza poziom dopuszczalny. Jednocześnie w dokumentach unijnych, stanowiących podstawę „Nowej polityki hałasowej” implementowanej następnie w polskim systemie prawnym zapisano m.in.:

- Efektywna ochrona środowiska przed hałasem komunikacyjnym w mieście nie jest możliwa przy zastosowaniu środków doraźnych (co najczęściej stosowano do tej pory);
- W żadnym państwie nie ma możliwości finansowych i technicznych, by szybko doprowadzić parametry klimatu akustycznego do wartości normatywnych.

Podstawę merytoryczną opracowania aktualizacji Programu stanowi Mapa akustyczna Wrocławia z 2017 r., opracowana w ramach etapu I oraz II umowy nr WSR-E/2/2016 z dnia 26 października 2016 r. Niniejszy Program jest trzecim opracowaniem tego typu dla miasta Wrocławia i stanowi nawiązanie do zapisów Programu uchwalonego dla miasta w 2009 r. oraz 2013 r.

Opracowana w 2017 r. Mapa akustyczna Wrocławia pozwoliła na zidentyfikowanie problemów na obszarach, na których poziomy hałas przekracza poziom dopuszczalny, co w efekcie dało podstawę do konstruowania działań naprawczych. Program odnosi się osobno do poszczególnych rodzajów źródeł hałasu: drogowego, tramwajowego, kolejowego, lotniczego i przemysłowego z uwzględnieniem skuteczności, kosztów oraz ograniczeń wynikających ze stosowania dostępnych środków technicznych oraz organizacyjnych obniżenia hałasu. W trakcie opracowywania niniejszego dokumentu wzięto pod uwagę wyniki Mapy akustycznej Wrocławia z 2017 r., jak również plany rozwojowe Wrocławia w zakresie zmian układu komunikacyjnego, skargi mieszkańców narażonych na oddziaływanie hałasu oraz możliwości zapewnienia finansowania poszczególnych działań naprawczych przez miasto.

W ramach aktualizacji Programu przeprowadzono:

- analizę aktualnego stanu klimatu akustycznego w granicach administracyjnych Wrocławia, w oparciu o wykonaną Mapę akustyczną Wrocławia z 2017 r., pozwalającą na identyfikację obszarów zagrożonych ponadnormatywnym oddziaływaniem hałasu pochodzącego z poszczególnych rodzajów źródeł emisji;
- ocenę, stopień realizacji oraz analizę przyczyn niezrealizowania części działań zaproponowanych w ramach poprzedniego Programu, uchwalonego w 2013 r.;
- analizę dostępnych aktualnie metod technicznych, jak również organizacyjnych pozwalających na obniżenie poziomu hałasu w środowisku;
- identyfikację konkretnych obszarów wraz ze wskazaniem działań naprawczych z osobna dla każdego z analizowanych rodzajów źródeł emisji hałasu.

Zakres zaktualizowanego Programu jest zgodny z przepisami rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 października 2002 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinien odpowiadać program ochrony środowiska przed hałasem (Dz. U. Nr 179, poz. 1498), jak również zawiera informacje określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 1 października 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu danych ujętych na mapach akustycznych oraz ich układu i sposobu prezentacji (Dz. U. Nr 187, poz. 1340).

3. Uzyskanie wymaganych opinii

Zgodnie z art. 54. ust. 1, art. 57 ust. 1 pkt 2 oraz art. 58 ust. 1 pkt 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2017 poz. 1405) Prezydent Wrocławia poddał projekt Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Wrocławia, wraz z prognozą oddziaływania na środowisko opiniowaniu Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska we Wrocławiu oraz Dolnośląskiemu Państwowemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu. Zgodnie z ustawą ww. organy wydają opinię w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku o jej wydanie.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu, pismem WSI.410.194.2018.KM z dnia 17 maja 2018 r., nie wniósł uwag do projektu Programu i wskazał, że o możliwości, zakresie i sposobach realizacji wymienionych w Programie zadań naprawczych hałasu drogowego rozstrzygnie ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko przeprowadzona na zasadach określonych w ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Dolnośląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny, pismem ZNS.9022.2.313.2018.DG z dnia 26 kwietnia 2018, nie wniósł uwag pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych oraz zaopiniował pozytywnie projekt Programu. W piśmie stwierdzono, że ocena oddziaływania realizacji działań ujętych w opracowaniu wskazuje na zdecydowanie korzystny wpływ na stan środowiska. Przeważające skutki pozytywne wiążą się z polepszeniem i utrzymaniem jakości środowiska oraz warunków jego ochrony.

4. Ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko

W Prognozie oceniono działania naprawcze określone w Programie ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Wrocławia pod kątem ich wpływu na środowisko naturalne, podczas ich realizacji oraz funkcjonowania. Do oceny oddziaływań proponowanych działań przyjęto stopniową skalę dla oddziaływań negatywnych i jednostopniową dla oddziaływań pozytywnych. Oceniano również możliwość wystąpienia oddziaływań bezpośrednich, pośrednich oraz oddziaływań chwilowych (krótkotrwałych) oraz długoterminowych.

W opracowaniu zaproponowano również rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji działań Programu ochrony środowiska przed hałasem, m.in. rozwiązania polegające na minimalizacji oddziaływań w trakcie realizacji poszczególnych inwestycji.

Ustalono, że niepodejmowanie działań Programu prowadzić będzie do ciągłego zwiększenia negatywnych oddziaływań i pogorszenia komfortu życia mieszkańców Wrocławia oraz ich zdrowia.

Stwierdzono, że przedsięwzięcia wynikające z zaproponowanych zadań operacyjnych są inwestycjami ograniczającymi emisję hałasu do środowiska, wiążącymi się z poprawą warunków życia i zdrowia ludzi a ich oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska, wynikające przede wszystkim z ich realizacji, są nieznaczne i nieadekwatne do korzyści wynikających z ich przeprowadzenia.

5. Zapewnienie społecznych konsultacji projektu Programu

W ramach konsultacji społecznych umożliwione zostało zapoznanie się z projektem Programu oraz składanie wniosków i uwag w dwóch turach.

W pierwszej turze z projektem Programu można było się zapoznać na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego Wrocławia pod adresem: bip.um.wroc.pl, od dnia **23 stycznia 2018**

Wszelkie uwagi można było składać w dniach od **30 stycznia 2018 do 13 lutego 2018**:

- drogą elektroniczną na adres: wsr@um.wroc.pl,
- pocztą tradycyjną,
- na spotkaniu.

Zestawienie wniosków złożonych w formie pisemnej wraz z uwagami przedstawiono w Tabeli będącej Załącznikiem 1 niniejszego opracowania.

W drugiej turze z projektem Programu można było się zapoznać na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego Wrocławia pod adresem: bip.um.wroc.pl, od dnia **12 marca 2018**

Wszelkie uwagi można było składać w dniach od **20 marca 2018 do 3 kwietnia 2018**:

- drogą elektroniczną na adres: wsr@um.wroc.pl,
- pocztą tradycyjną,
- na spotkaniu.

Zestawienie wniosków złożonych w formie pisemnej wraz z uwagami przedstawiono w Tabeli będącej Załącznikiem 2 niniejszego opracowania.

5.1. Spotkanie o charakterze otwartym

W ramach konsultacji społecznych przeprowadzone zostały dwa spotkania o charakterze otwartym.

Pierwsze spotkanie konsultacyjne o charakterze otwartym w sprawie projektu aktualizowanego Programu odbyło się 30 stycznia 2018 roku o godz. 13.00 w Sali konferencyjnej nr 215 przy pl. Nowy Targ 1-8 we Wrocławiu.

Celem spotkania była publiczna prezentacja głównych założeń dokumentu oraz zebranie opinii i uwag.

Spotkanie obejmowało:

- wprowadzenie,
- prezentację projektu Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Wrocławia, przedstawiającą m. in. zakres i ogólne założenia, metodykę opracowania, cele strategiczne i operacyjne, proponowane metody redukcji hałasu i zadania naprawcze, oraz skuteczność proponowanych działań,
- otwartą dyskusję z możliwością składania wniosków wraz z odpowiedziami,
- podsumowanie i zakończenie.

Drugie spotkanie konsultacyjne o charakterze otwartym w sprawie projektu aktualizowanego Programu odbyło się 20 marca 2018 roku o godz. 13.00 w Sali konferencyjnej nr 215 przy pl. Nowy Targ 1-8 we Wrocławiu.

Celem spotkania była publiczna prezentacja głównych założeń dokumentu oraz zebranie opinii i uwag.

Spotkanie obejmowało:

- wprowadzenie,
- prezentację projektu Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Wrocławia, przedstawiającą m. in. zakres i ogólne założenia, metodykę opracowania, cele strategiczne i operacyjne, proponowane metody redukcji hałasu i zadania naprawcze, oraz skuteczność proponowanych działań,
- omówienie uwag i wniosków złożonych w ramach pierwszej tury konsultacji społecznych,
- otwartą dyskusję z możliwością składania wniosków wraz z odpowiedziami,
- podsumowanie i zakończenie.

6. Udział społeczeństwa w strategicznej ocenie projektu Programu

Zgodnie z ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko zapewniono udział społeczeństwa w strategicznej ocenie projektu Programu. Projekt zaktualizowanego Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Wrocławia wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko był udostępniony na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego Wrocławia pod adresem: bip.um.wroc.pl, od dnia **23 kwietnia 2018**.

Wszelkie uwagi można było kierować w dniach od **27 kwietnia 2018 do 18 maja 2018**:

- drogą elektroniczną na adres: wsr@um.wroc.pl,
- pocztą tradycyjną.

Zestawienie wniosków złożonych w formie pisemnej wraz z uwagami przedstawiono w tabeli będącej Załącznikiem 3 niniejszego opracowania.

7. Wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Realizacja Programu nie wywoła oddziaływań środowiskowych o charakterze transgranicznym, w związku z czym nie przeprowadzono transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko.

8. Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień Programu

Mechanizmy prawne służące realizacji ochrony środowiska w zakresie ochrony przed hałasem, które nakładają na organy administracji samorządowej określone zadania, wynikają z ustawy POŚ oraz z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Ochrona środowiska przed hałasem realizowana jest przez organy administracji państwowej i samorządowej. Każdy z organów administracji, działając według przepisów prawnych, ma inny zakres kompetencji i zadań.

Procedury administracyjne prowadzone w zakresie ochrony środowiska przed hałasem polegają z jednej strony na prowadzeniu kontroli stanu środowiska, a z drugiej na tworzeniu miejscowego prawa ustalającego standardy imisyjne.

Do zadań Rady miasta/powiatu, należy uchwalanie gminnych/powiatowych programów ochrony środowiska (art.18 ust.1 ustawy POŚ).

Jednostką odpowiedzialną za koordynację oraz monitorowanie stanu realizacji poszczególnych zadań wynikających z niniejszego dokumentu będzie Prezydent Miasta Wrocławia. Obowiązki innych organów będą dotyczyły głównie informacji o wydawanych decyzjach i aktach prawa miejscowego mających wpływ na realizację Programu i ograniczają się do działań sprawozdawczych.

Monitorowanie Programu opierać się będzie o następujące dokumenty:

- Raporty oddziaływania przedsięwzięć na środowisko, w których kontroli podlegać będą zapisy zapewniające ochronę środowiska przed hałasem,
- Analizy porealizacyjne, na podstawie których gromadzone będą wyniki badań porealizacyjnych potwierdzające skuteczność zrealizowanych działań ograniczających hałas,
- Roczne sprawozdania ze stanu realizacji poszczególnych zadań Programu przedstawione przez zarządzających źródłem tj. drogą, linią kolejową, linią tramwajową.
- Raport z realizacji zadań naprawczych krótkookresowych określonych Programu

Raport z postępów realizacji Programu powinien zawierać:

- Jednostkę odpowiedzialną za realizację zadania;
- Wydane decyzje administracyjne lub dokonane zgłoszenia budowlane;
- Stopień (w %) realizacji zadania;
- Koszty i źródła finansowania zadania;
- Informacje o ewentualnych zagrożeniach wykonania zadań Programu.

Informacje do raportu uzyskiwane są od:

- jednostek zobowiązanych do realizacji zadań Programu:
 - Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta we Wrocławiu jako zarządcy dróg oraz torowisk,
 - Spółka Wrocławskie Inwestycje w ramach prowadzonych inwestycji na terenie miasta Wrocław, które mają wpływ na hałas emitowany do środowiska,
 - Dolnośląska Służba Dróg i Kolei w ramach prowadzonej inwestycji na terenie miasta Wrocław, które mają wpływ na hałas emitowany do środowiska
 - PKP Polskie Linie Kolejowe w ramach inwestycji prowadzonych na terenie miasta Wrocław, które mają wpływ na hałas emitowany do środowiska,
 - Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad w ramach planowanych, realizowanych i ukończonych inwestycji mających wpływ na realizację Programu.
- Organów administracji odpowiedzialnych za wydawanie pozwoleń budowlanych,
- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu, o wydawanych decyzjach o uwarunkowaniach środowiskowych.

9. Podsumowanie i wnioski końcowe

Uwagi społeczeństwa zawarte we wnioskach złożonych w formie pisemnej oraz przedstawione w ramach spotkania konsultacyjnego wraz z odniesieniem się do uwag zebrano w załączonych tabelach:

- Załącznik 1. **Tabelaryczne zestawienie wniosków złożonych w formie pisemnej w pierwszej turze konsultacji społecznych**
- Załącznik 2. **Tabelaryczne zestawienie wniosków złożonych w formie ustnej w trakcie pierwszego spotkania konsultacyjnego**
- Załącznik 3. **Tabelaryczne zestawienie wniosków złożonych w formie pisemnej w drugiej turze konsultacji społecznych**
- Załącznik 4. **Tabelaryczne zestawienie wniosków złożonych w formie pisemnej w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko**

Do Urzędu Miejskiego Wrocławia wpłynęły 4 pisma w pierwszej turze oraz 4 pisma w drugiej turze konsultacji społecznych. Zgodnie z ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko zapewniono udział społeczeństwa w strategicznej ocenie projektu Programu. W wyznaczonym terminie wpłynęły 3 pisma. Większość problemów związanych z uciążliwością hałasu na terenie miasta Wrocławia dotyczyła źródła hałasu drogowego. Odpowiedzi udzielano już częściowo na etapie dyskusji na spotkaniu konsultacyjnym oraz dodatkowo w szerszym zakresie opracowano w formie pisemnej jako załączniki do niniejszego dokumentu.

Przez wzgląd na wielowątkowość wypowiedzi oraz pism, które zostały przesłane w terminie wyznaczonym przez UM, w tabelach rozdzielono ich treść na kluczowe informacje, do których się odniesiono, natomiast kopie całych dokumentów załączono dodatkowo do opracowania. W przypadku wniosków wykraczających poza zakres Programu, kopię pisma skierowano do odpowiednich organów administracji w celu dodatkowego rozpatrzenia.

Załącznik 1. Tabelaryczne zestawienie wniosków złożonych w formie pisemnej w pierwszej turze konsultacji społecznych

Lp.	Data wpływu	Nadawca	Lokalizacja	Rodzaj hałasu	Wnioski	Uwzględnienie wniosku [Tak/Nie]	Uwagi
1.	05.02. 2018	Osoba fizyczna	-	tramwajowy	- proszę rozważyć, czy w międzytorzu na wybranych odcinkach torów tramwajowych wprowadzić roślinność	NIE	Wniosek wykracza poza zakres Programu. Wniosek zostanie przekazany do ZDiUM.
2.	12.02. 2018	Zarząd Wspólnoty Mieszkaniowej Kościuszki 65	Kościuszki	drogowy	- ograniczenie uciążliwości i nadmiernego hałasu szczególnie w porze wieczorowej i nocnej spowodowanego złym stanem nawierzchni – kostka brukowa - na ul. Kościuszki na odcinku od Kołłątaja do Dworcowej oraz przekraczaniem prędkości	TAK	Obliczenia wykonane na potrzeby Mapy akustycznej Wrocławia wykazały przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu. Obszar, zgodnie z założeniami Programu, zakwalifikowano do działań długookresowych. W związku z informacją o przekraczaniu dopuszczalnych prędkości i złym stanem nawierzchni wniosek zostanie przekazany do WIM i Policji.
3.	13.02. 2018	Rada Osiedla Lipa Piotrowska	Lipa Piotrowska	drogowy	- należy opracować program naprawczy dla terenów wzdłuż AOW – redukcja hałasu poprzez uzupełnienie ekranów akustycznych o odpowiedniej konstrukcji; pasy zieleni izolacyjnej; strefowanie odpowiedniej zabudowy; w perspektywie długofalowej zastąpienie estakady konstrukcją generującą mniejszy hałas i inne	TAK CZĘŚCIOWO	Obliczenia wykonane na potrzeby Mapy akustycznej Wrocławia wykazały przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu do 5 dB na części terenów sąsiadujących z AOW. Obszary, zgodnie z założeniami Programu, zakwalifikowano do działań długookresowych.
					- strefą cizy powinny być objęte nie tylko parki i byłe Pola Irygacyjne, ale także lasy miejskie: Osobowicki i Rędziański oraz tereny Natura 2000 nad Widawą	NIE	Zgodnie z art. 3 ust.1 pkt. 10 a ustawy Prawo ochrony środowiska obszar cichy w aglomeracji to obszar, na którym nie występują przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu wyrażonych wskaźnikiem hałasu LDWN. Obszary ciche mogą zostać poddane prawnej ochronie na podstawie art. 118 b ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska: „Rada powiatu może, w drodze uchwały, wyznaczyć obszary ciche w aglomeracji lub obszary ciche poza aglomeracją, uwzględniając szczególne potrzeby ochrony przed hałasem tych obszarów i podając wymagania zapewniające utrzymanie poziomu hałasu co najmniej na istniejącym poziomie”. Dodatkowo wyznaczenie obszarów cichych jest dla właściwego organu wiążące i powinno być uwzględniane w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego oraz w decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu (art. 73 ust. 1 pkt. 2 a ustawy Prawo ochrony środowiska). Z tego względu obszary ciche w aglomeracji należy

						wyznaczać w sposób racjonalny tak, aby środki oraz działania na tych terenach nie kolidowały ze zdefiniowanym klimatem akustycznym (nie powodowały przekroczeń). W rozdziale 13 projektu Programu zaproponowano, na podstawie opracowanej w 2017 r. Mapy akustycznej Wrocławia, obszary, które spełniają warunki do ustanowienia ich jako obszarów cichych w aglomeracji.
				- redukcja hałasu drogowego i kolejowego wzdłuż ul. Pełczyńskiej. Redukcja hałasu kolejowego poprzez obsadzenie ekranów akustycznych oddzielających od linii kolejowej zielenią – przynajmniej powodowałoby to efekt psychologiczny izolacji od źródła hałasu, ale jedynie zastąpienie ich systemami ochrony akustycznej nowej generacji zwanymi „żywymi ekranami akustycznymi” znacznie zredukowałoby hałas kolejowy	TAK CZĘŚCIOWO	Na podstawie Mapy akustycznej Wrocławia nie stwierdzono na tym odcinku przekroczeń poziomów normatywnych dla hałasu kolejowego. Zastosowane w trakcie modernizacji linii kolejowej ekrany akustyczne skutecznie ograniczają hałas do poziomów normatywnych. Analiza hałasu drogowego ulicy Pełczyńskiej na Mapie akustycznej Wrocławia wykazała, że hałas drogowy przekracza dopuszczalne poziomy hałasu oceniane wskaźnikami L_{DWN} i L_N . Wpływ na zmniejszenie natężenia ruchu, co się przekłada na obniżenie poziomu hałasu, ma oddana do użytkowania, już po wykonaniu Mapy akustycznej Wrocławia, droga S-5. Ocena poziomu hałasu zostanie przeprowadzona przy sporządzaniu kolejnej MAW. Obszary, zgodnie z założeniami Programu, zakwalifikowano do działań długookresowych.
				- na mapie planowanych parkingów Park&Ride uzupełnić brakujące parkingi przy stacji Wrocław Osobowice i na Świnarach	TAK	Proponowany wniosek został uwzględniony w Programie.
				- spowalnianie ruchu przez progi lepiej zastąpić wyniesionymi skrzyżowaniami i przystankami wiedeńskimi. Ponadto na ulicach osiedlowych progi powinny być zastąpione wysepkami z drzewami i niską roślinnością: kwiatami i małymi krzewami.	TAK CZĘŚCIOWO	Proponowany wniosek został częściowo uwzględniony w Programie. Wskazane metody zostały uwzględnione w dziale 4.5.1 Metody redukcji hałasu drogowego. Przywołane działania są zgodne z programami miejskimi. Nie ma jednak możliwości, technicznych i finansowych, zastąpienia istniejących progów zwalniających w zaproponowany sposób
				- szpalery drzew powinny być obowiązkowe na wszystkich projektowanych ulicach.	NIE	Działania związane z nasadzeniem zieleni tłumiącej hałas drogowy i tramwajowy powinny być zgodne z zapisami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Działania prowadzone są, w miarę możliwości w ramach przebudowy, remontów dróg i torowisk tramwajowych. Wniosek wykracza poza zakres Programu.

4.	14.02 2018	Osoba fizyczna	Widawa	drogowy	- proszę o wstawienie ekranów akustycznych na nieosłoniętych częściach AOW przy zjeździe Wrocław Północ oraz przy Moście Rędzińskim. Zjazd Wrocław Północ ma dość krótki odcinek nieosłonięty, a np. zjazd na stadion jest lepiej zabudowany. Most Rędziński chociaż niewielkie ekrany mogły by nam mieszkańcom sporo pomóc.	TAK CZĘŚCIOWO	Obliczenia wykonane na potrzeby Mapy akustycznej Wrocławia wykazały przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu do 5 dB na części obszarów sąsiadujących z AOW. Obszary, zgodnie z założeniami Programu, zakwalifikowano do działań długookresowych.
----	---------------	----------------	--------	---------	--	------------------	---

Załącznik 2. Tabelaryczne zestawienie wniosków złożonych w formie ustnej w trakcie pierwszego spotkania konsultacyjnego

Lp.	Uczestnik spotkania konsultacyjnego	Wystąpienie	Odpowiedzi i komentarze
1.	Przewodniczący Komisji Ochrony Środowiska Rady Miejskiej Wrocławia	Prośba o zwrócenie uwagi na ulicę Kościuszki i wymianę starej nawierzchni na nawierzchnię cichą, aby zmniejszyć uciążliwość mieszkańców. Czy program jest kompatybilny z planami i programami miejskimi? Czy w programie może być element edukacyjny?	Obliczenia wykonane na potrzeby Mapy akustycznej Wrocławia wykazały przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu. Obszar, zgodnie z założeniami Programu, zakwalifikowano do działań długookresowych Wniosek zostanie przekazany do Departamentu Infrastruktury i Gospodarki UMW. Tak, program ochrony środowiska przed hałasem jest kompatybilny z pozostałymi programami miejskimi. W trakcie opracowywania programu wykonawca zapoznał się ze wszystkimi programami i planami miejskimi i uwzględnił je w opracowaniu. W programie zawarty jest rozdział na temat edukacji ekologicznej (Rozdział 11.1.3). Rozdział został uzupełniony o dodatkowe informacje.
2.	Radna Miejska	Na ile ten dokument jest zobowiązaniem dla pozostałych użytkowników tego miasta, takich jak kolej czy GDDKiA? Zwrócenie uwagi na hałas z linii kolejowej do Jaworzyny i Wałbrzycha przebiegająca po nasypie przed ulicę Żernicką i później w stronę Muchoboru Wielkiego.	Planowane działania bazują na wieloletnich planach inwestycyjnych, więc mają zapewnione źródło finansowania. Projekt Programu jest przekazywany do uzgodnienia i opiniowania podmiotom odpowiedzialnym za realizację zadań naprawczych wyznaczonych w Programie. Obliczenia wykonane na potrzeby Mapy akustycznej Wrocławia wykazały przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu kolejowego od linii kolejowej 751 Wrocław Gądów – Wrocław Zachodni. Obszar, zgodnie z założeniami Programu, zakwalifikowano do działań długookresowych Wniosek zostanie przekazany do organu właściwego w tej sprawie, PKP PLK S.A.

Lp.	Uczestnik spotkania konsultacyjnego	Wystąpienie	Odpowiedzi i komentarze
3.	Przewodniczący Rady Osiedla Kuźniki	Uwaga odnośnie brakujących ekranów akustycznych przy AOW Zwrócenie uwagi na hałas kolejowy między Gądowem a Muchoborem Wielkim.	Zarządzająca drogą GDDKiA dla odcinka AOW, od węzła Lotnisko do Węzła Stadion, sporządziła przegląd ekologiczny wskazując tereny, na których standardy akustyczne środowiska są przekroczone. Na tej podstawie Marszałek Województwa Dolnośląskiego nałożył na GDDKiA decyzją administracyjną obowiązek ograniczenia oddziaływania akustycznego AOW na zabudowę mieszkaniową przy ul. Żernickiej 154 poprzez budowę ekranu akustycznego. Obliczenia wykonane na potrzeby Mapy akustycznej Wrocławia wykazały przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu kolejowego od linii kolejowej 751 Wrocław Gądów – Wrocław Zachodni. Obszar, zgodnie z założeniami Programu, zakwalifikowano do działań długookresowych Wniosek zostanie przekazany do organu właściwego w tej sprawie.

Załącznik 3. Tabelaryczne zestawienie wniosków złożonych w formie pisemnej w drugiej turze konsultacji społecznych

Lp.	Data wpływu	Nadawca	Lokalizacja	Rodzaj hałasu	Wnioski	Uwzględnienie wniosku [Tak/Nie]	Uwagi
1.	28.03. 2018	Radna Rady Miejskiej		kolejowy	- Uciążliwość hałasu powodowanego poruszaniem się pociągów towarowych na linii nr 751 od Wrocław Gądów do Wrocław Zachodni	TAK CZĘŚCIOWO	Obliczenia wykonane na potrzeby Mapy akustycznej Wrocławia wykazały przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu do 5 dB. Obszar, zgodnie z założeniami Programu, zakwalifikowano do działań długookresowych.
2.	29.03. 2018	Rada Osiedla Jagodno	ul. Buforowa	drogowy	- Wniosek o wykonanie nasadzeń roślinności chroniącej przed hałasem i spalinami przy ulicy Buforowej	NIE	Działania związane z nasadzeniem zieleni tłumiącej hałas drogowy i tramwajowy powinny być zgodne z zapisami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Działania prowadzone są, w miarę możliwości w ramach przebudowy lub remontów dróg i torowisk tramwajowych. Wniosek zostanie przekazany do Zarządu Zieleni Miejskiej we Wrocławiu.
3.	03.04. 2018	Osoby fizyczne		drogowy	- W trybie pilnym należy uwzględnić nasadzenia wytłumiające hałas dróg (włączając obwodnice) i torowisk	NIE	Działania związane z nasadzeniem zieleni tłumiącej hałas drogowy i tramwajowy powinny być zgodne z zapisami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Działania prowadzone są, w miarę możliwości, w ramach przebudowy lub remontów dróg i torowisk tramwajowych.
					- Ekrany dźwiękochłonne obsadzone zielenią oraz nasadzenie drzew i wysokich krzewów wzdłuż wszystkich obwodnic	NIE	
					- Ograniczenie działania sprzyjającego ruchowi samochodowemu	TAK	
4.	14.02 2018	Rada Osiedla Karlówice Różanka	ul. Traugutta i ul. Pomorska	drogowy	- Prośba o analizę wpływu zwężenia jezdni z dwóch pasów w jeden na ul. Traugutta i ul. Pomorskiej na zmianę ilości spalin.	NIE	Działania związane z ograniczeniem ruchu samochodowego we Wrocławiu, m.in. poprzez wydzielanie torowisk i buspasów, są zgodne z programami oraz planami miejskimi, np. z Wrocławską Polityką Mobilności. Dzięki takim działaniom możliwe jest przyspieszenie komunikacji miejskiej i podnoszenie jej atrakcyjności, co stanowi podstawę do zmian sposobu przemieszczania się ludzi po mieście.

• **Załącznik 4. Tabełaryczne zestawienie wniosków złożonych w formie pisemnej w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko**

Lp.	Data wpływu	Nadawca	Lokalizacja	Rodzaj hałasu	Wnioski	Uwzględnienie wniosku [Tak/Nie]	Uwagi
1.	16.05.2018	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Buforowa 18A, 18, 20, 22 we Wrocławiu. Wspólnota Mieszkaniowa ul. Buforowa 20A, 22A, 24, 26, 28, 30 we Wrocławiu	Buforowa	drogowy	- Zakres podjętych działań nie wyeliminuje problemów z hałasem, przy Osiedlu Mała Toskania, generowany przez ruch na ulicy Buforowej, która po przebudowie będzie charakteryzować się wzmożonym ruchem. - Zakres działań, które mają zostać podjęte w celu ograniczenia hałasu przy ul. Buforowej (głównie na wysokości Osiedla Mała Toskania) nie wpłyną znacząco na obniżenie wskazanego współczynnika M.	NIE	Obliczenia wykonane na potrzeby Mapy akustycznej Wrocławia wykazały przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu do 5 dB. Przebudowa ul. Buforowej jest w trakcie realizacji. Dla zadania inwestycyjnego została wydana decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach, w której określono środki ochrony przed hałasem. Po zakończeniu zadania inwestor zobowiązany jest do wykonania analizy porealizacyjnej i w przypadku wykazania przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu do zastosowania dodatkowych zabezpieczeń przed ponadnormatywnym hałasem.
2.	21.05.2018	Rada Osiedla Nadodrze	Pomorska	Drogowy i tramwajowy	- Należy dopisać ciąg Pomorska – plac Staszica – Reymonta – Most Osobowicki jako przeznaczone do modernizacji. Pełna, kompleksowa modernizacja ww. ciągu ulic (wymiana nawierzchni jezdni i torowiska, nasadzenia drzew itd.) znacząco zmniejszy emisję hałasu. - Słowa „zaleca się utrzymanie dobrego stanu torowisk poprzez regularne ich szlifowanie (w odstępach czasowych nie przekraczających 3 lat)” należy zastąpić słowami „zaleca się utrzymanie dobrego stanu torowisk poprzez regularne ich szlifowanie (w odstępach czasowych nie przekraczających 6 miesięcy)”. Regularne i częste prace naprawcze na torowiskach znacząco zmniejszą emisję hałasu.	TAK CZĘŚCIOWO TAK CZĘŚCIOWO	Obliczenia wykonane na potrzeby Mapy akustycznej Wrocławia wykazały przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu do 5 dB. Obszar, zgodnie z założeniami Programu, zakwalifikowano do działań długookresowych. Zgodnie z ustaleniami z zarządzającym torowiskiem tramwajowym, zapisy dotyczące zaleceń zostały uszczegółowione zgodnie z możliwościami technicznymi i brzmia następująco: „zaleca się utrzymanie dobrego stanu torowisk poprzez regularne ich szlifowanie: • raz na rok – dla torowisk o dużym obciążeniu ruchu, • raz na dwa (maksymalnie trzy) lata – dla pozostałych torowisk.”
3.	18.05.2018	Osoba fizyczna	-	Drogowy i tramwajowy	- Wniosek o zmianę celu strategicznego na „Wysoka jakość klimatu akustycznego na obszarze całego Wrocławia, bez naruszenia wartości normatywnych oraz dążąc do uzyskania rozwiązań przestrzennych, funkcjonalnych i komunikacyjnych, których wpływ na klimat akustyczny będzie mniejszy, niż zezwalają na to przepisy prawa powszechnie obowiązującego”	NIE	Program ochrony środowiska przed hałasem jest dokumentem strategicznym, dlatego cel strategiczny powinien być konkretny, mierzalny oraz osiągalny. Zaproponowana zmiana celu strategicznego została sformułowana nieprecyzyjnie: „wysoka jakość klimatu akustycznego”.

					- Wniosek o zmianę celów operacyjnych w zakresie hałasu drogowego na: • Cel operacyjny krótkoterminowy (do 2023 roku): ograniczenie poziomu hałasu dla obszaru całego miasta do wartości normatywnych, przy czym dopuszcza się maksymalnie 10000 mieszkańców na obszarach z przekroczonymi normami o nie więcej niż 5 dB, jeżeli zastosowanie rozwiązań przestrzennych, technicznych, materiałowych lub innych właściwych byłoby nadmiernie trudne lub ekonomicznie nieuzasadnione w realiach uwarunkowań lokalnych, powiązań drogowych, stopnia zagospodarowania obszaru i stanie technicznym nieruchomości w stosunku do kondycji i możliwości finansowych Miasta; • Cel operacyjny średniookresowy (do 2028 roku): zmniejszenie populacji określonej w celu operacyjnym krótkookresowym z 10000 do nie więcej niż 5000 mieszkańców, zachowując pozostałe zapisy jak w celu operacyjny krótkoterminowym; • Cel operacyjny długoterminowy (po 2028 roku): likwidacja pozostałych przypadków przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu oraz prowadzenie realizujących oraz zmierzających do uzyskania klimatu akustycznego o lepszych parametrach, niż dopuszczalne normami.	NIE	Cele operacyjne zostały wyznaczone, tak aby istniała możliwość spełnienia określonego w opracowaniu celu strategicznego. Ze względu na wielkość zagrożonego obszaru, liczbę źródeł, ograniczenia techniczne i finansowe nie ma możliwości spełnienia proponowanych celów operacyjnych. Jeśli istniałaby realna możliwość ograniczenia poziomu hałasu do wartości normatywnych w krótkim czasie (5 lat) ocena i zarządzanie hałasem w środowisku nie byłaby regulowana przepisami Dyrektywy 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady. Przepisy Dyrektywy oraz ustawy Prawo ochrony środowiska regulują sposób opracowania mapy akustycznej i programu ochrony środowiska przed hałasem. W aktualizacji programu zrezygnowano z wyznaczania celów operacyjnych średniookresowych. W Programie określono cele operacyjne krótkookresowe i długookresowe.
					- Doprecyzowanie informacji na stronach 72 – 73 – należy podać terminy (rok) wykonania torowisk w okresie obowiązywania Programu 2013, tj. w latach 2013 - 2018	TAK	Wskazany zapis został przeredagowany i brzmi aktualnie „Ze względu na konieczność regularnego szlifowania i konieczności ponownego szlifowania w 2017 roku uznano, że zadania są w trakcie realizacji.
					- Wyznaczenie cyklu szlifowania torowisk (wszystkie lub wybrane odcinki): • Do 2023 roku – co najmniej raz w roku, • Po 2023 roku – raz na 6 miesięcy	TAK CZEŚCIOWO	Zgodnie z ustaleniami z zarządzającym, zapisy dotyczące zaleceń zostały uszczegółowione zgodnie z możliwościami technicznymi i brzmią następująco: „zaleca się utrzymanie dobrego stanu torowisk poprzez regularne ich szlifowanie:

							• raz na rok – dla torowisk o dużym obciążeniu ruchu, • raz na dwa (maksymalnie trzy) lata – dla pozostałych torowisk.”
					- Wykonanie aktualizacji danych według stanu na 31 grudnia 2017 odnośnie realizacji zadań z poprzedniego Programu	TAK	Dane zostały zaktualizowane.